

PŮVODNÍ DOPIS Z ČECH.

Bouřlivé dny v Praze.
Píše Dr. F. J. Petr.

To, co se již delší dobu dalo očekávat, stalo se: Dne 2. prosince, právě v ten den, kdy veškeren lid oslavoval 60leté jubileum panování jejich vládaře, císaře a krále Františka Josefa I. prohlášeno nad Prahou a sousedními okresy, na neurčitý čas stanné právo, žili náhlý soud v příčině zločinu vzpoury. Následkem demonstrací a výtržností, trvajících již osm až devět týdnů, jež nemohly být potlačeny obyčejnými prostředky moci, bylo třeba použiti tohoto mírnějšího prostředku. Současným vyhlášením policejního říditelství zapovídá se veškeré shromažďování lidí na ulicích, nařizuje se, aby domy byly od osmi hodin večer zavřeny a zároveň zakazuje se každé veřejné nosení spolkových a jiných odznaků.

Již po dobu asi dvou měsíců provozovali zde buršáci své bumle, totiž němečtí studenti nosili buršácké čepičky a demonstrovali po „Příkopích“ jedné z nejhlavnějších ulic pražských, kde se nalézají většina moderních obchodů, o všem, samo sebou se rozumí, že odchody tyto nalézají se po většině v rukou židů a Němců. Též zde mají Němci svoji hlavní pražskou hospodu „Casino“ zvanou, v níž se vždy buršáci sešli, po případě i dosti napili a potom někdy vytáhli na Příkopy, kde se velice neslušně chovali, vrážejíce do lidí českých tamtudy se ubírajících a též časem uzavírajíce chodník na jedné nebo dvou stranách, tak že chůze tamtudy byla nemožnou. Tyto demonstrace tak popouzelý český lid, že často došlo k výtržnostem, jimž zabrániti nedovedla ani praž. policie, a tak povoláno bylo vojsko, avšak práce buršákům tyto provokující demonstrace zakázány nebyly. Naopak, když začali buršáci demonstrovati a lid český takto popouzel, a když již buršákům brožilo nebezpečí výprasku, to policie neb vojsko ulici vyklidili, totiž rozehnali zástupy lidí. Němci se nechtěli na čas do kasína, aby opětně vylezli, když již ulice byly prázdny a kordon vojska neb policie učinil věhod lidu českému do oně ulice nemožným. Ovšem ani tramvaje, žili polišní káry, tamtudy projížděti nemohly, což bylo časem velmi nepříjemné. Sám zastupitel jsem dvakrátě jízdne, avšak když tramvaj přijela k zástupu, museli jsme sestoupiti a obcházeti pěšky, a tak jsme měli to potěšení, že ač jsme měli zapláceno, museli jsme projíti pěšky.

Český lid vždy při výtržnostech — obzvláště při vytlačení z Příkopů, zpíval národní písně, jako „Hej Slovane,“ „Kde domov můj,“ a Němci pak jeho zamilovanou „Wacht am Rhein.“

Když na to člověk pohlíží nestranně, musí doznati, že jest to vše uličnické dílo nerozumných židovsko-německých studentů, kteří myslí, že by vlastně nebyli studenty, když by nějakou skopičinu neprovedli. V Americe by si takových hlouposti vůbec nikdo ani nepovšiml, neb kdo si tak všímá studentů zda nosí nějaký odznak? — Ony buršácké čepičky jsou též odznakem německého studentského spolku a ovšem členové onoho spolku se domnívají být oprávněnými k nosení onoho odznaku. České obyvateľstvo pražské by snad takových věcí si nepovšimlo a práva svá tak úsilovně nebránilo, nebýt to právě nyní v dobách tak neuhnutých, kdy jsou české menšiny tak hnusně utlačovány, směn český rozpuštěn, Češi vypovídáni z práce, české děti nuceny choditi do německých škol, námjemní čeští vyhazováni z bytů na ulici v městech, kde Němci mají většinu, tu dá se očekávati, že za takových okolností se lid český chce brániti alespoň v hlavním městě království českého, v české Praze.

Němci a Žido-Němci, ač ve velké menšině, — asi 30.000 Němců a židů na půl milionu Čechů — přece jen musí prováděti své a německé časopisy hlásají do světa, jak hanebné jest a Němci zde nahládnáno a že jest sem vůbec nebezpečno cizinci přijíti. Někteří Američané zde v Evropě dlíže se dříve přesvědčili dopisem k americkému konzulovi, jestli jest tomu skutečně tak, nešli se sem odvážiti.

Následkem výtržností bylo přes 500 osob zatčeno, ovšem že skoro samí Češi, neb Němci mají velkou protekci a adejti policie. Jeden z hlavních účastníků německých, pan

Katz, redaktor německého plátku „Bohemia“, spáchal sebevraždu utopením ve stříbrné Vilavě, poněvadž mu byly činěny výčitky, za německé násilnictví. — Pan Hill, Němec, holič a vlásenkář na Příkopech u kasína, spáchal sebevraždu zastřelením, poněvadž přišel na mizinu následkem bumlu; měl on dílu, kde musil platit 20 zlatých nájmů měsíčně a poněvadž Příkopy byly uzavřeny a též lid český jej přestal podporovat, přišel na mizinu.

Mnoho osob bylo zraněno, někteří též smrtelně; minulou neděli sekl šavli do hlavy české 6 roků staré dítko jistý inspektor Scharnagel (Němec) ze Smíchova. Rodiče z dítkem náhodou nalézali se v zástupu, když policie lid chtěla rozehnati. Dítko druhého dne zemřelo.

Až do minulé neděle odbývaly se demonstrace a též veškeré výtržnosti se soustřeďovaly pouze na Příkopy, ale minulou neděle též zasaženo bylo Václavské náměstí až k museu a v úterý večer již až na Vinohradech se odbývalo to nejhlavnější. Dragouni byli vpuštěni do zástupu, by lid rozehnali v úterý večer, kdy výtržnosti dostoupily svého vrcholu. To snad bylo velkou radostí pro dragouny, soudíce dle jejich počínání, neb se nemilosrdně vrhli mezi lidi, sekajíc zběsile šavlemi kolem sebe, tak poranili mnoho lidí a někteří ze zástupu byli koňmi poslapáni. Zranění totiž, kteří utrpěli lehké zranění, nechali se léčiti doma od soukromých lékařů, tak že se úplně počet zraněných nedá udati, avšak těžce poranění dostali jsme do nemocnice. Jeden těžce zraněný v nemocnici se nalézající šel z práce a náhodou se nalézal v zástupu, když tam vtrhli dragouni a poněvadž se trochu opozdil jistý dragoun jej sekl do hlavy, způsobiv mu těžkou ránu as 7 palců dlouhou, že mu až mozek vytéká. Ze tento dělník šel z práce a nesúčastnil se žádných výtržností, jest dokazován třemi svědky, již vlastnoručně napsali protokol, který jsme o pacientovu zranění sepsali při jeho přijetí do nemocnice. Tento člověk zůstal ležeti v bezvědomí na chodníku a ještě druhého dne bylo viděti velkou kaluzinu tuhé krve, kde se to stalo. Jiný dělník, též se u nás v nemocnici nalézající, šel z práce a jelikož nebyl dosti ousťerý uskočiti do vrat rozehnal se po něm dragoun, museli jsme sestoupiti a obcházeti pěšky, a tak jsme měli to potěšení, že ač jsme měli zapláceno, museli jsme projíti pěšky.

Na Královských Vinohradech (též část Prahy) bylo též policií stříleno do zástupu povykujících výrostků, poněvadž někdo z nich hodil dvakrátě mezi policii kameň, ale že zástup byl již dosti odstránil vzdálen, když se vystřelil, nenastalo snad žádné vážné zranění, ačkoliv z výřků ze zástupu dá se souditi, že někdo střelen byl, neb bylo voláno: Trefen padá, odnesto ho atd. Též bylo policií přišneno přikázáno lidu, by z oken nekoukali, neb že bude po nich do oken stříleti.

Co jest stanné právo? Stanné právo stotožňuje se s právem válečným a souvisí také s vývojem vojenského soudnictví ve všech trestnických. Jest to zrychlení trestního řízení, které v občanském soudnictví ve všech trestních jen vyjimečně a sice tenkrát nabývá práva a platnosti, když za velkého nastávajícího nebezpečí způsobem nejrychlejší mají býti potlačeny zločiny a delikty, jež veřejnou bezpečnost ohrožují.

Činy trestné, na které se má stanné právo vztahovati, jsou: a) Vabouření, když ostatní zákonné prostředky nestačí k jejich potlačení. b) Když v jednotlivých nebo více okresech vražd, loupeží, žhářství nebo zločin veřejného násilí způsobem zvláště nebezpečným se rozmáhá. c) Když přejití proti opanření, proti tomu takovými nebezpečným způsobem se množí, že

toliko rychlým odstrašujícím řízením přítrž tomu učiněna býti může.

Stanný soud rozhoduje v sezení 4 soudců, z nichž jeden jest předsedou a přítomnosti zapisovatele. Hned jak stanné právo bylo nařízeno, má se správní úřad co nejrychleji postarati o to, aby nejbližší vojenské velitelství poslalozaměstvanost k ochraně stanného soudu potřebné, aby pro soudní zasedání vše pohotově bylo, aby též duchovní, soudní lékař a kat s pomocníky byli přítomni, tak aby výkonu smrti ne nepřekáželo. Před stanným soudem mohou býti postaveny jen ty osoby, které byly buď přistaveny při činu samém, neb o kterých s důvodem očekávati se dá, že důkaz o jejich vině bez přítahu proveden býti může. Celé řízení má býti provedeno celou možnou bez přerušení a obviněný má býti hned po poledni postaven před soud, pakli stanní zástupce nenařizuje řízení řádné, v tom případě nemůže býti obviněný postaven před stanný soud. Řízení jest ústní a veřejné, obviněný si může zvoliti obhájce, nečin-li tak sám, má mu ho soud jmenovati. Po provedeném řízení usnáší se soud v ne-veřejné poradě o rozsudku, který se hned veřejně otláší. Byli obviněni uznáni jednolihlasně vinnými, vysloví stanný soud trest smrti. Byli dáni výkolu, nem trestu smrti na jednom neb více nejtežších vinných odstrašujících příkladech, jakéhožto obnovení pokoje potřebí jest, může stanný soud z důležitých polehčujících okolností proti lehkým vinným vysloviti trest těžkého žaláře od 5 do 20 roků; tž trest budíž uložen též též, kdo v době zločinu ještě nepřešel 20. rok věku svého. Stanný soud může také obviněného za jistých okolností předat řádnému soudu, zvláště není-li možno do 3 dnů jeho vinu dokázati.

Proti rozsudku stanného soudu nemá žádný právní prostředek místa; žádost za milost kýmkoliv podaná, nezadržuje výkon trestu. Trest smrti má býti výkonán do dvou hodin po vyhlášeném rozsudku a jen na výslovnou prosbu obviněného může mu býti ještě třetí hodina povolena, by se mohl připraviti na smrt. Kdokoliv přistižen byl nyní na ulicích při zločinu „vzpoury“, okamžitě hnán bude před zvláštní stanný soud, jenž vylašuje v případě uvedeného deliktu trest smrti, proti němuž není žádného právního prostředku a jenž má býti do dvou hodin výkonán. Toto prohlášení mělo ovšem rozhodující účinek na obecenstvo a vše rázem se uklidnilo po prohlášení stanného práva. Jelikož však současně se zakazuje též nosení jakýchkoli spolkových odznaků atd., není více obecenstvo provokováno buršáky a ten pravý pramen všech nepřímých byl odstraněn, jen že když již prolitá byla krev lidská a mnoho škody způsobeno, neb rozezlý český zástup vytloukl okna v kasína a německého divadla a též strhával všechny německé nápisy rozličných společností. Muselo se ovšem všelijak jemně obcházeti, by se buršákům jejich bumle v české Praze nezakázaly, neb by se tím mohli cítiti uraženi. Jest otázkou zdali by Němci někdy nechali si ze sebe dělat dlouho bílý nějakou českou menšinou v jejich německých městech.

Prohlášením stanného práva se ovšem Čechům neděje žádná čest, ale naopak vmetena jim v tvář velká urážka, že nad nimi muselo býti prohlášeno stanné právo. Byli to buršáci, již o to usilovali, by se tak stalo, jenom že oni tak chtěli proto, aby si mohli provádat své rejdý dále. Ale jim bylo též zakázáno nosení odznaků, což znamená onu osudnou buršáckou čepičku, k vůli které tolik zla v Praze počlo.

SEWARD, Nebr. — Ctěná redakce! Doufám, že těchto několik řádků uveřejníte. Předně zasílám Vám předplatno na časopis, což je povinnost každého. Počasí máme krásné, že si ani lepšího přátel nemůžeme. Korna je většinou vyhlášena a dobře platí, takže jsou farmáři úplně spokojeni. Páně Kastlový dopisy se mně líbí, je v nich hodně humoru. Jenom ty rentýře nemá brát stálo na maku, jakoby nedovedli pěstovat dobrou úrodu. Já jsem letošního roku vypěstoval 5.000 buší kukuřice, 2.000 buší ovesa, 500 buší

pšenice — a také na rentované farmě. Myslím, že úroda tato je slušná. Já jsem aspoň úplně spokojen a majitel také. Letos nebylo možno pro mlako v poli pracovat. — Páni bankéři mají jakýs strach z těch poštovních spořitelníků; bezpochyby domnívají se, že budou tím hodně zkráceni. Myslí však, že vláda naše měla něco podobného už dávno udělat. Byla by to značná výhoda pro farmáře i pro dělníka, neboť by si mohl malý kapitál uložit a nemusel by se báti, že oň přijde. Soudím, že naše banky mají do jisté míry špatný systém. Když tyto farměru půjčí 100 dolarů, dobře si tohoto urážou, když ale farmář si \$100 uloží, nedostane záruky žádné. Snad nebylo by na škodu, kdyby banky zaručily vklady zrovna tak, jako chtějí mítí záručky své peníze. Lid by se o své peníze nebál, poněvadž měl by své úspory zaručeny. Posílám pěkné pozdravení celému personálu Pokroku a et. vydavatelství přeju trochu těch kulatých.

Václav Zelený.

Právě vyšel!
Severův český kalendář na rok 1909 jest již hotov. Obsahuje opět 64 stránky praktických rad a výsvětlevěk, potřebných v každé domácnosti, prázdne místo pro domácí zápisky. Žádáte o výtisk u svého lékárníka neb obchodníka s léky. Kdyby je neměl, pište na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia. Jest zdarma.

ZDARMA
obdržíte dva pěkné obrazy horské scenerie, pakované v bedničky Karlovarského Léčivého Hořkého Vína Medového. Pan J. Trávníček, Jackson, Minn., píše: „Dlouhý čas neměl jsem chuť k jídlu a jakmile jsem využíval dvě láhve Vašeho výtečného léku, seznal jsem, že jest moc dobré pro žaludek a odporučuji jej každému.“ Pište si pro bedničku 12 láhvi za \$3.00, jež přimo zašle vyřabitel **A. V. KOUBA, 2819 Larimer St., Denver, Colo.** Rozesílám i v zimě, třeba po frachtu.

NAŠI NOVI JEDNATELÉ.
Pro město Edwardsville, Ill., ustanoven byl jednatel našim p. Jos. Kohout, P. O. Box 483, Pro East St. Louis, Ill., ustanoven byl p. Jos. Slichta, 224 Winstanley Ave. Oba krajané jsou známi jako muži charakterní a není nám jich třeba zvláště naznačit, platím doporučovati. Každý necht obrátí se k nim s úplnou důvěrou a oni ve všech věcech, listu se týkajících, mile rádi mu vyhoví. tf

O ZUBECH.
Jest veliký rozdíl mezi zubními lékaři. Jeden koná dobrou práci a drhý špatnou. Někteří ohlašují dobrou práci tak lacinou, že jani za tu cenu dělat nemohou, a žádný dobrý materiál nemohou použít. Vyplňují zuby zlatem a stříbrem a má práce nevydají se zubů za krátký čas, nýbrž jest stálá. Dávám zlaté korunky a zasazuji nové zuby, které vypadají jako vlastní. Za práci ručím a ceny jsou mírné. 17tf

DR. J. C. SOUKUP,
český zubní lékař.
201 Paxton budova, Omaha, Neb. Severovýchodní roh 16. a Farnam ul.

Vorné zařízení HOSTINEC
... vlastní ...

Frank :: Šemerád
16. a William ul., Omaha, Neb.
Vítečný Metzův lékář, jakož i pravé importované plezáské stálo na šepu. Korbelova vína a nejlepší lihoviny prodává i ve velkém. Teplý zákusek na požádání.

F. M. Scoblik,
český právník
a obhájce.

VEŘEJNÁ PRAXE.
Security, Block - TYNDALL, S. D.

Dr. F. H. Kučera
český lékař a ranhojč

VE VERDIGRE, NEB.
V každé době a do okolí jede na volání. 39tf
Farmerský telefon v úřadovně. Jest hotov posloužit krajanům!

Dr. J. W. Koutsky
ČESKÝ LÉKÁŘ
34. a N Str., South Omaha.
Úřadní hodiny: Od 9 do 12 hod. dop.
Od 2 do 5 hod. odp.
Od 7 do 8 hod. večer.
Telefon v úřadovně a obydlí: 142.

Mayer
Pracovní obuv.
Tuhá stavba, těžké podešve, řádné podpaty, dvojitě kožené špičky, dvojnásobná šva, a výsoco dokonale zpracováni jest to, co přispívá k tomu, že Mayerova pracovní obuv vydrží déle, než kterákoli jiná tohoto druhu. Kolníci, horníci, dřevaři, strojníci a všichni dělníci ujistí se dvojnásob tolik při používání

MAYER střeveců do práce.
Jsou řádně hotoveny skrz na skrz. Jsou hotoveny pro „čest a slávu“. Jejich trvanlivosti a dlouhé nošitelnosti se nic nemůže vyrovnati abyste si byli jisti, že dostáváte pravě, hleďte Mayerovu ochrannou známku na podešvi. Váš obchodník vás s nimi zásobit nel, dopište nám.

ZDARMA. Pošlete nám jméno obchodníka, který nevede Mayerovu pracovní obuv a my vám pošleme zdarma, poštoúplatkem královský obraz J. P. Washington, velikosti 5x3,9. Také vyřábíme Ladies obuv, Washington Comfort obuv a Special Merit školní obuv.

F. MAYER BOOT & SHOE CO.
MILWAUKEE, WIS.

V naší továrně
vyřábíme nejlepší letní obuv.

Sta obchodník prodávající naše střevice, poněvadž vyráběny jsou z nejlepší kůže a mají nejlepší podešve. E. Z. znamená nejlepší střevice

pro rolníka a dělníka a střevice označené hvězdou a palměšcem jsou nejlepší obuví pro neděle. 45x26

Čtyři sta tisíc párů střeveců vyrábíme ročně.
Žádáte je u Vašeho obchodníka a nemá-li jich, dopište přímo nám.

F. P. Kirkendall & Co., OMAHA, NEBR.

Western Fur Co.
512 již. 16. ulice, OMAHA, NEB.
A. L. Kolovrátek, majitel.

V poslední době byli jsme dvakrátě okradeni a jelikož máme na skladě ohromné zásoby cenných kožšin, chceme počest zboží poněkud zmenšiti. Z té příčiny budeme zboží to tyto dny prodávati za značně snížené ceny a tak dáme každému příležitost koupiti si dobrou věc za levný peníz. Možná, že podobná příležitost tak brzy se Vám nenaskytne a proto neproměkejte dobu, kdy získati můžete tyto neobyčejně laciné kožky, nejlepší zboží, od \$1.50 nahoru. — Kožičky pro dámy od \$25 výše. — Mažké, dříklné kožičky, zvláště dobře hodící se pro farmáře, od \$15 výše. — Kožičkyně podšívání kabátů od \$30 výše. — Zimní čepice pro dámy od \$2.00 výše. — Přijďte nás navštívit a my ukážeme Vám hojný výběr. 19-5

The Conservative Investment Co.,
OF CRETE, NEB.
C. B. ANDERSON, president. ANTON DREDLA, sekretář.

Půjčujeme peníze na farmy.
Půjčujeme peníze na městské majetky.
Kupujeme a prodáváme majetky.
Kupujeme a prodáváme bondy.
Píšeme pojistky na oheň.
Píšeme pojistění proti vichřici.
Konáme práce notářské. 15tf Navštívte nás.

TELLMORE jest výtečný druh whisky, jejíž výhradními rozesílateli jsou

Atlas Wine and Liquor Co.,
VELKOOBCHODNÍCI A IMPORTÉŘI
659-61 Blue Island Ave., CHICAGO, ILLS.
Zaručena dle vládního zákona o čistých potravinách a lécích. JOHN J. FLORIAN, cestující jednatel. 44tf

HOTEL PRAGUE
ČESKÝ HOSTINEC U MĚSTA PRAHY
na rohu 13. a William ul., Omaha.

Čistě a pohodlně zařízené pokoje pro cestující, opatřené úplně novým nábytkem a elektrickým světlom, jakož i výborná česká strava a vzorná obsluha. V hostinci obdržíte výtečný Storzův lékář, nejlepší druhy vín a likérů a nejjemnější doutníky.
Krajané, zavítá-li do Omahy návštěvou, ubytujte se v hotelu Praha a ušetříte nejen peněz, ale zbavíte se všelikých nemocí. O hojnou příděť krajanů žádá
Tel. A 1814. 25tf JOSEF MARUŠÁK.

FRANK YUN
vlastní čistá a hojná zásoba
řeznický a uzenářský obchod
v č. 2206 již. 16. ul., Omaha.
Hojný výběr čerstvého masa, nejlepší jakosti a na ceny nejlevnější. Všechny výrobky uzenářské těší se té nejlepší pověstí. Objednávky možno učiniti telefonem. Douglas 3422.